

8. KOLOKVIUM KNIŽNIČNO – INFORMAČNÝCH EXPERTOV KRAJÍN V4+

LTP platforma krajín V4+

Milan Rakús

– Univerzitná knižnica v Bratislave

Zuzana Kvašová

– Národná knižnica Českej republiky

19. 6. 2019 Bratislava

Obsahové zameranie prezentácie

2

- Vymedzenie pojmu LTP archív
- Riešenia LTP archívov v krajinách V4+
- Oblasti možnej spolupráce pri budovaní LTP archívov v krajinách V4+
- Možnosti spolupráce pri budovaní LTP archívov v krajinách V4+
- Výzva a pozvanie k spolupráci v rámci LTP platformy krajín V4+

Vymedzenie pojmu LTP archív (1)

3

- Prechod z „papierového“ sveta do „elektronického“
- Narastajúce množstvo „prirodzene“ elektronických súborov

- ISO:14721 **O**pen **A**rchival **I**nformation **S**ystem (OAIS)
- ISO:16363 Audit a certifikácia dôveryhodných digitálnych úložísk

- LTP (**L**ong **T**erm **P**reservation) archív
- Dáta uložené veľmi dlho (desiatky rokov)
- Dáta stále čitateľné a prístupné používateľovi

Vymedzenie pojmu LTP archív (2)

4

- Dáta zabezpečené proti strate
- Archív odolný voči vonkajším a vnútorným útokom
- Politika uchovávanía dát
- Otvorené štandardy
- Priebežná obnova HW a SW
- Dlhodobé finančné zabezpečenie
- Dlhodobé personálne zabezpečenie

Riešenie LTP archívov v krajinách V4+ (1)

5

- Slovensko (CDA, UKB, 2015)
- Česko (Dlhodobé úložisko DD, NK ČR, 2013)
- Maďarsko (FOLIO)
- Poľsko (CREDO)
- Slovinsko (e-ARH.si)
- Srbsko (LTP archív)

Centrálny dátový archív (UKB, Slovensko)

- LTP archivácia kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky
- Kapacita archívu: 25 PB
- 2 lokality - 12 pracovných miest
- 15 spolupracujúcich PFI, ktoré aktívne vkladajú dáta do CDA
- Stav k 13. 6. 2019
  - Vklad: 1.748.584 SIP = 4.482 TB
  - Výber: 89.664 DIP = 1.558 TB
  - LTP kontrola: 517.634 AIP = 976 TB
- Denný monitoring
  - cda.kultury.sk
- Certifikácia
  - SMIB STN ISO/IEC 27001
  - ISO 16363 (čiastočne)
  - CoreTrustSeal

Dlhodobé úložisko digitálnych dát (NK ČR, Česko)

- Súlad s normou OAIS
- Dáta prevažne produkčných liniek Národní knihovny a Moravské zemské knihovny
- Aktuálny stav k 31.5.2019
  - Objem dát v LTP: 270 TB
  - Počet balíčkov v LTP: 852 058
    - z toho monografií: 197 208
    - periodík: 654 850
- Stav v prepočte na strany:
  - v Kramerii: 55 689 286 strán
    - z toho monografií: 19 2126 (titulov)
(168 759 neverejných/23 333 verejných)
    - periodík: 3 413 (titulov)
    - verejné strany: 8 399 222 strán

Riešenie LTP archívov v krajinách V4+ (4)

8

FOLIO (Maďarská národná knižnica, Maďarsko)

- The **F**uture of **L**ibraries is **O**pen = samoobslužné cloudové prostredie
- Nárast strojovo generovaných neštruktúrovaných údajov
- Zachovať údaje z dlhodobého hľadiska
- Nájsť/vytvoriť
  - nové spôsoby spolupráce pri výbere, štruktúrovaní a spracovaní údajov
  - nový model výmeny a katalogizácie údajov
  - novú platformu spolupráce
  - nový rámec s flexibilnejšími pracovnými postupmi pri spracovaní údajov
  - spoluprácu širšieho publika: občania, vedci a inštitúcie

CREDO (Poľsko)

- Digitálny archív určený na dôveryhodné ukladanie veľkých objemov digitálnych informácií
- Bezpečné distribuované ukladanie súborov
- Správa metaúdajov v archívnych balíkoch
- Spoľahlivosť načítania - mechanizmami replikácie a monitorovania údajov v súborovom systéme úložiska, ako aj prostredníctvom distribuovaného charakteru systému, ktorý umožňuje ukladanie kópií zdrojov na viac ako jednom mieste
- Analýza metód distribúcie digitálneho archívu
  - Dislokovanie replík
  - Cloud
  - Blockchain
  - Multi-agent

e-ARH.si (Slovinsko)

- Posudzovanie, získavanie, spracovanie, uchovávanie a umožňovanie prístupu k národnému archívnemu dedičstvu Slovinska v elektronickej podobe
- SJAS (**S**lovenian **P**ublic **A**rchival **S**ervice) - líder v oblasti e-archivácie v Slovinsku, juhovýchodnej Európe a Európskej únii
- Východisko pre ďalší rozvoj e-ARH.si do roku 2020 – uznanie existujúcich nedostatkov týkajúcich sa nedostatočného financovania

Snaha o LTP archív (Srbsko)

➤ Problémy

- Investičná náročnosť
- Medzinárodná izolácia
- Obmedzená možnosť čerpania externých fondov

- Formátová stratégia
- Archivácia webu
- Prevádzka LTP archívov
- Využívanie nástrojov
  - Validáčne nástroje
  - Nástroje na identifikáciu dokumentov
- Elektronické dokumenty
- Organizovanie odborných podujatí
- Certifikácia
  - Výmena informácií a skúseností s certifikáciou
  - Novinky z oblasti certifikácie

Možnosti spolupráce pri budovaní LTP v V4+ (1)

13

- Neformálna spolupráca
- Formálna spolupráca
  - Zmluvy o spolupráci
  - Memorandum

- 6. Kolokvium knižnično - informačných expertov krajín V4 (2016, Banská Bystrica, SR)

- LTP platforma krajín V4+

- Semináre LTP platformy krajín V4+
  - 11. 11. 2016 (Bratislava)
  - 20. – 21. 6. 2017 (Praha), 10. 11. 2017 (Bratislava)
  - 20. – 21. 6. 2018 (Praha), 9. 11. 2018 (Bratislava)
  - **25. – 26. 6. 2019 (Praha), 6. 11. 2019 (Bratislava)**

➤ Konferencie

- CDA 2016: Formátové výzvy LTP (10.11.2016)
- CDA 2017: Výmena skúseností z prevádzky a budovania LTP archívov (9.11.2017)
- CDA 2018: Trvalá udržateľnosť a perspektívy ďalšieho rozvoja LTP archívov (8.11.2018)
- **LTP 2019: Nové trendy a východiská pri budovaní LTP archívov (5.11.2019)**

Univerzitná knižnica v Bratislave Národní knihovna České republiky

- LTP platforma krajín V4+
- Legislatívne formalizovaná
  - Memorandum
  - Zmluva o spolupráci
- Konferencia LTP 2019: Nové trendy a východiská pri budovaní LTP archívov (5. 11. 2019, Bratislava, SR)
- Seminár LTP platformy krajín V4+ (6. 11. 2019, Bratislava, SR)

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ!

Milan Rakús

Zuzana Kvašová

– Univerzitná knižnica v Bratislave

– Národná knižnica Českej republiky